जनयेद्यं सुतं सोमः सोऽस्या देव्याः पतिर्भवेत्। अग्निश्चैतैर्गुणैर्युक्तः सर्व्वैरग्निश्च देवता।
एष चेज्जनयेद्गर्भं सोऽस्या देव्याः पतिर्भवेत्। एवं सञ्चिन्त्य भगवान् ब्रह्मलोकं तदा गतः।
गृहीत्वा देवसेनान्तामवदत् स पितामहः। उवाच चास्या देव्यास्त्वं साधु शूरं पतिं दिश।
॥ ब्रह्मोवाच ॥ यथैव चिन्तितं कार्य्यं त्वया दानवसूदन। तथा स भविता गर्भो बलवानुग्रविक्रमः।
स भविष्यति सेनानीस्त्वया सह शतक्रतो। अस्या देव्याः पतिश्चैव स भविष्यति वीर्य्यवान्। १४२८०
एतच्छ्रुत्वा नमस्तस्मै कृत्वाऽसौ सह कन्यया। तत्राभ्यगच्छद्देवेन्द्रो यत्र देवर्षयोऽभवन्।
वशिष्ठप्रमुखा मुख्या विप्रेन्द्राः सुमहाबलाः। भागार्थं तपसो धातुं तेषां सोमन्तयाऽध्वरे।
पिपासवो ययुर्देवाः शतक्रतुपुरोगमाः। दृष्टिं कृत्वा यथान्यायं सुसमिद्धे हुताशने।
जुहुवुस्ते महात्मानो हव्यं सर्व्वदिवौकसां। समाहृतो हुतवहः सोऽहुतः सूर्य्यमण्डलात्।
विनिःसृत्य ययौ वह्निर्व्वाग्यतो विधिवत् प्रभुः। आगम्याहवनीयं वै तैर्द्विजैर्मन्त्रतो हुतं। १४२८५
स तत्र विविधं हव्यं प्रतिगृह्य हुताशनः। ऋषिभ्यो भरतश्रेष्ठ प्रायच्छत दिवौकसां।
निष्क्रामंश्चाप्यपश्यत् स पत्नीस्तेषां महात्मनां। स्वेष्वाश्रमेषूपविष्टाः स्वपन्तीश्च तथा सुखं।
रुक्मवेदिनिभास्तासु चन्द्रलेखा इवामलाः। हुतासनार्चिःप्रतिमाः सर्व्वास्तारा इवाद्भुताः।
स तत्र तेन मनसा बभूव क्षुभितेन्द्रियः। पत्नीर्दृष्ट्वा द्विजेन्द्राणां वह्निः कामवशं ययौ।
भूयः स चिन्तयामास न न्याय्यं क्षुभितो ह्यहं। माध्वयः पत्न्यो द्विजेन्द्राणामकामाः कामयाम्यहं। १४२९०
नैताः शक्या मया द्रष्टुं प्रष्टुं वाऽप्यनिमित्ततः। गार्हपत्यं समाविश्य तस्मात् पश्याम्यभीक्ष्णशः।
॥ मार्कण्डेय उवाच ॥ संस्पृशन्निव सर्व्वास्ताः शिखाभिः काञ्चनप्रभाः। पश्यमानश्च मुमुदे गार्हपत्यं समाश्रितः।
निरूप्य तत्र सुचिरमेवं वह्निर्व्वशं गतः। मनस्तासु विनिःक्षिप्य कामयानो वराङ्गनाः।
कामसन्तप्तहृदयो देहत्यागविनिश्चितः। अलाभे ब्राह्मणस्त्रीणामग्निर्व्वनमुपागमत्।
स्वाहा तं दक्षदुहिता प्रथमं कामयत्तदा। सा तस्य च्छिद्रमन्वैच्छच्चिरात्प्रभृति भाविनी। १४२९५
अप्रमत्तस्य देवस्य न च पश्यत्यनिन्दिता। सा तं ज्ञात्वा यथावत्तु वह्निं वनमुपागतं।
तत्त्वतः कामसन्तप्तं चिन्तयामास भाविनी। अहं सप्तर्षिपत्नीनां कृत्वा रूपाणि पावकं।
कामयिष्यामि कामार्त्ता तासां रूपेण मोहितं। एवं कृते प्रीतिरस्य कामावाप्तिश्च मे भवेत्।

इति श्रीमहाभारते आरण्यपर्व्वणि मार्कण्डेयसमास्यापर्व्वणि स्कन्दोत्पत्तौ त्रयोविंशत्यधिकद्विशततोऽध्यायः ॥ २२३ ॥

॥ मार्कण्डेय उवाच ॥ शिवा भार्य्या त्वङ्गिरसः शीलरूपगुणान्विता। तस्याः सा प्रथमं रूपं कृत्वा देवी जनाधिप।
जगाम पावकाभ्यासं तञ्चोवाच वराङ्गना। मामग्ने कामसन्तप्तां त्वं कामयितुमर्हसि। १४३००
करिष्यसि न चेदेवं मृतां मामुपधारय। अहमङ्गिरसो भार्य्या शिवानामा हुताशन।
शिष्टाभिः प्रहिता प्राप्ता मन्त्रयित्वा विनिश्चयं ॥ अग्निरुवाच ॥ कथं मां त्वं विजानीषे कामार्त्तमितराः कथं।
यास्त्वया कीर्त्तिताः सर्व्वाः सप्तर्षीणां प्रियाः स्त्रियः ॥ शिवोवाच ॥ अस्माकं त्वं प्रियो नित्यं बिभीमस्तु वयं तव।
त्वच्चित्तमिङ्गितैर्ज्ञात्वा प्रेषिताऽस्मि तवान्तिकं। मैथुनायेह संप्राप्ता कामं प्राप्तुं द्रुतञ्चर।